

ОБЛАСТИ НА ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЗНАНИЯТА

Красномир Милков Крачунов

Резюме: Основните области на приложение на знанията могат да се определят по следните противоположности: материално-идеално, възприятия-представи. Тези четири положения могат да се изменят и подредят в следната последователност: материално – възприемано – представяно – идеално. Спрямо тези четири основни положения е разработена схема, която дава възможност за онагледяване на ползването на знания и някои изводи. За осъществяването на това подреждане се проследява развитието на представите за комуникациите.

Ключови думи: знание, комуникация, обект на знание, общуване.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Основните области на приложение на знанията могат да се определят по следните противоположности: материално-идеално, възприятия-представи. Тези четири положения могат да се изменят и подредят в следната последователност:

Материално – възприемано – представяно – идеално.

Спрямо тези четири основни положения е разработена схема, която дава възможност за онагледяване на ползването на знания и някои изводи.

За осъществяването на това подреждане се проследява развитието на представите за комуникациите.

В научната литература са посочени множество схеми, относно комуникациите. Само част от тях следва да се използват при настоящето изследване. Посочени са онези схеми, които показват нещата в развитие и очертават необходимите положения, които могат да се ползват. Затова са подбрани онези примери, които проследяват развитието за представите относно комуникациите и от тях се ползват някои начални положения.

В случаят представените схеми са дадени не да се разгледа развитието на схемите за комуникация, които са огромно множество, а да се покажат различните елементи и техните същности и броят им, както и нарастването на схемите с добавяне на нови елементи.

Целта на изследването е да се намерят основните области на човешката дейност, да се построи съответна схема и да се определят началата на връзките с някои от логиките.

Необходимо условие за това е необходимостта от общуване. То се определя по следния начин:

„Общуване – сложен многопланов процес на установяване и развитие на контактите между хората (междупersonно общуване) и групите (междугрупово общуване), породен от потребностите на съвместна дейност и включващ в себе си три различни процеса: комуникация (обмяна на информация), итерация (обмяна на действия) и социална перцепция (възприемане и разбиране на партньора).“ [1]

Комуникацията (от латинското *communīcāre*, означаващо "да споделяте") е актът на предаване на намерените значения от една единица или група в друга чрез използването на взаимно разбираеми признаци и семиотични правила. [2]

Под комуникация ще се разбира обмяната на информация или създаване и предаване на знания; общуване чрез знания.

Комуникация → предаване на знания.

2. СТРУКТУРНИ МОДЕЛИ НА КОМУНИКАЦИЯТА – РАЗЛИЧНИ СХЕМИ

Някои основни схеми са показани от Евелина Христова Дисертация за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. [3]

2.1. АРИСТОТЕЛ

Речта има следните съставни части:

Оратор

Произнасяните думи

Слушател

Или това е: Оратор – реч – слушател.

Комуникацията според Аристотел може да се представи със следната схема:

Схема 1 Схема на Аристотел

2.2. МОДЕЛ НА ЛАСУЕЛ (1948 г.) [4]

Кой

Какво съобщава

По какъв канал

На кого

С какъв ефект

2.3. ЦИРКУЛАЦИОНЕН МОДЕЛ НА ОСГУД – ШРАМ

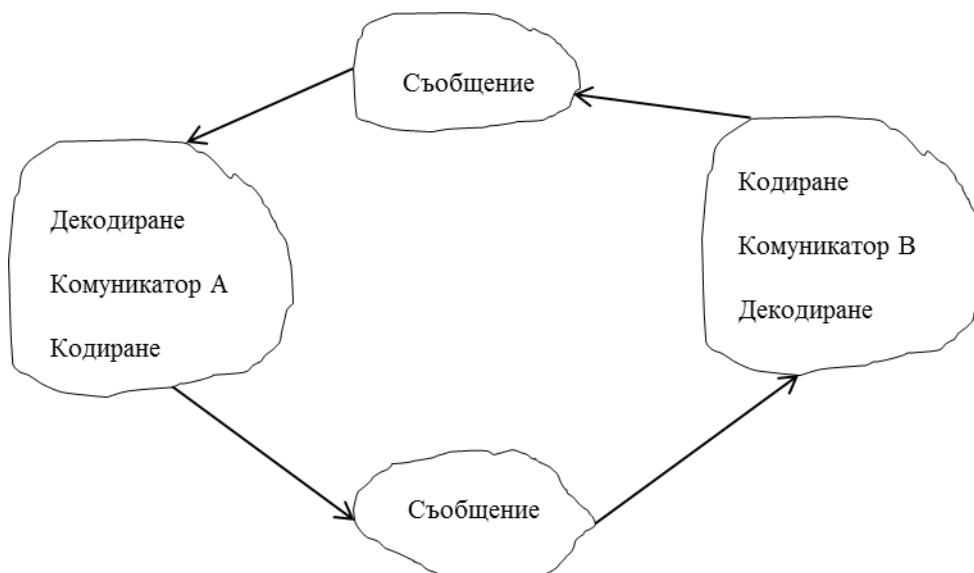

Схема 2 Модел на Осгуд-Шрам

За тази схема може да се каже, че е функционална и предава външната страна на комуникацията (общуването). Нас ни интересуват предаването на знания. За това е необходимо тази схема да се допълни и леко да се видоизмени.

(Заб.: Под общуване (комуникация) може да се разбира взаимодействие между двама (поне) разумни индивида, при което се извършва предаване на знания.)

2.4. СХЕМА С ВЪВЕЖДАНЕ НА ОБЕКТА НА ОБСЪЖДАНЕ

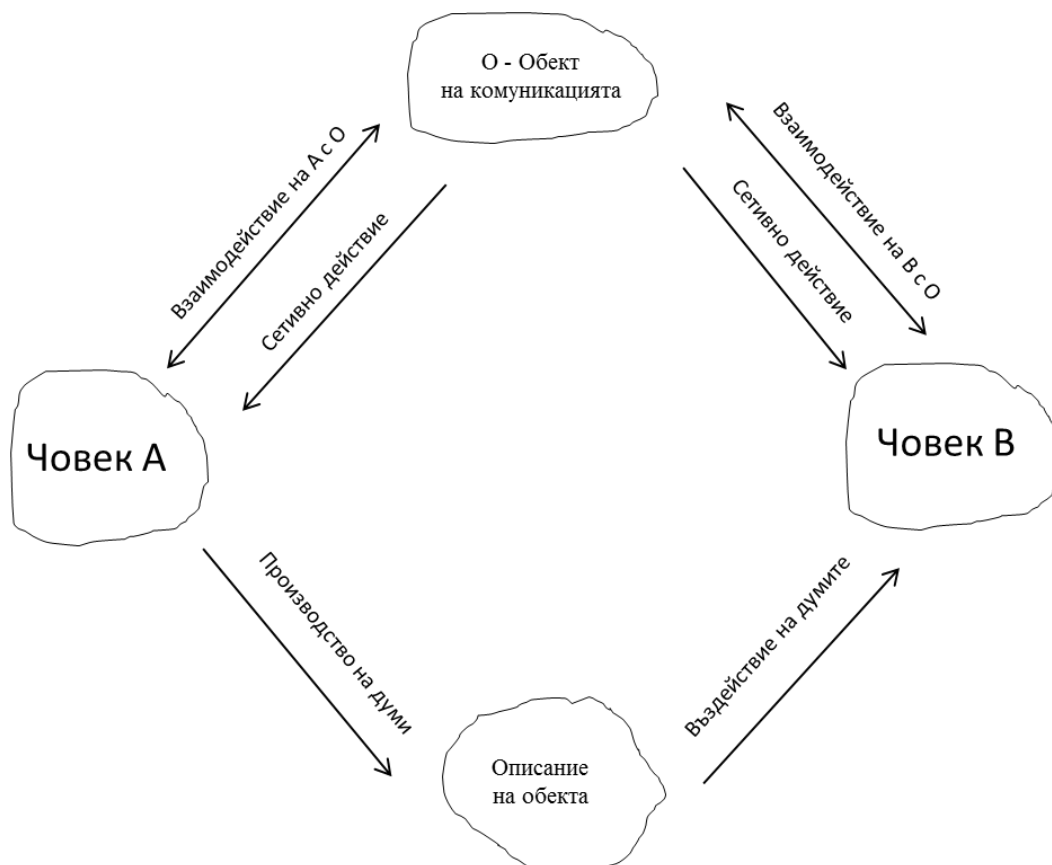

Схема 3 Схема с въвеждане обекта на обсъждане

Тази схема също показва механиката на обмяната на знания. Но самите знания естествено липсват. Те са в главите на двамата говорещи, обменящи си знания.

Тази обмяна е показана само в едната посока.

За по-добро представяне на процесите между различните елементи въвеждаме още един елемент – съдържанието или ползваните идеални обекти. Понеже за тях има представи единствено в главите на общуващите, като елемент от схемата са очертани с пунктирна линия.

2.5. КОМУНИКАЦИЯ С ПОКАЗВАНЕ НА ОБСЪЖДАН ОБЕКТ И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ОПИСАНИЕТО

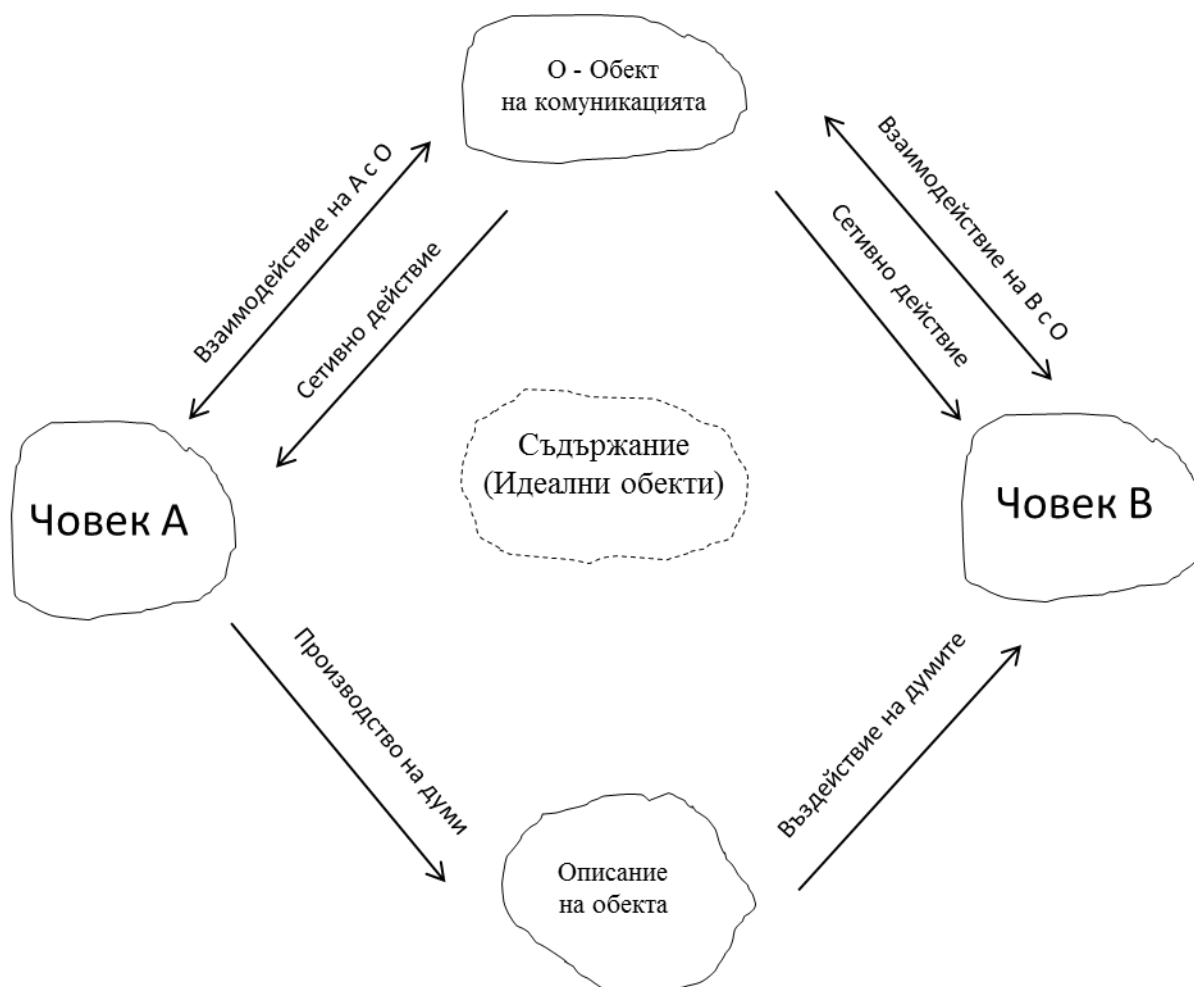

Схема 4 Комуникация с показване на обсъждан обект и съдържанието на описанието

Всъщност съдържанието свързва тези четири елемента в едно.

2.6. СХЕМА С ПОКАЗВАНЕ НА ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ РАЗЛИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ПРИ КОМУНИКАЦИЯ.

В природата съществуват само единични и различни обекти. Когато наблюдаваме еднакви или подобни обекти – те се намират на различни места в пространството или времето. Хората, при общуването помежду си, представят тези природни обекти (обекти и техните прояви) с мислени обекти, които като идеални обекти се обявяват за съдържание на различни думи или език – говорим и писмен. Но за правилното разбиране са необходими правила за ползването на езика.

Приликите и разликите на природните прояви можем да обозначим с думи или поредици от думи и вместо с действителните обекти (до които често нямаме достъп) да създаваме мислени построения. Когато свържем в някаква общност съответните прилики на различни природни обекти, можем да получим някакво обобщение. Така се поставя начало на някаква научна теория.

Пример: нека сме отделили някаква група обекти, по някаква обща прилика. В тази група има обекти, които се различават от останалите по дадена разлика. Нека тази разлика ни стане критерий, по който да разделим групата на две части – такива, които притежават

тази разлика, която за тази група обекти е обща прилика, и останалите обекти, които не притежават тази, за тях е разлика, прилика. Или това е разделяща характеристика.

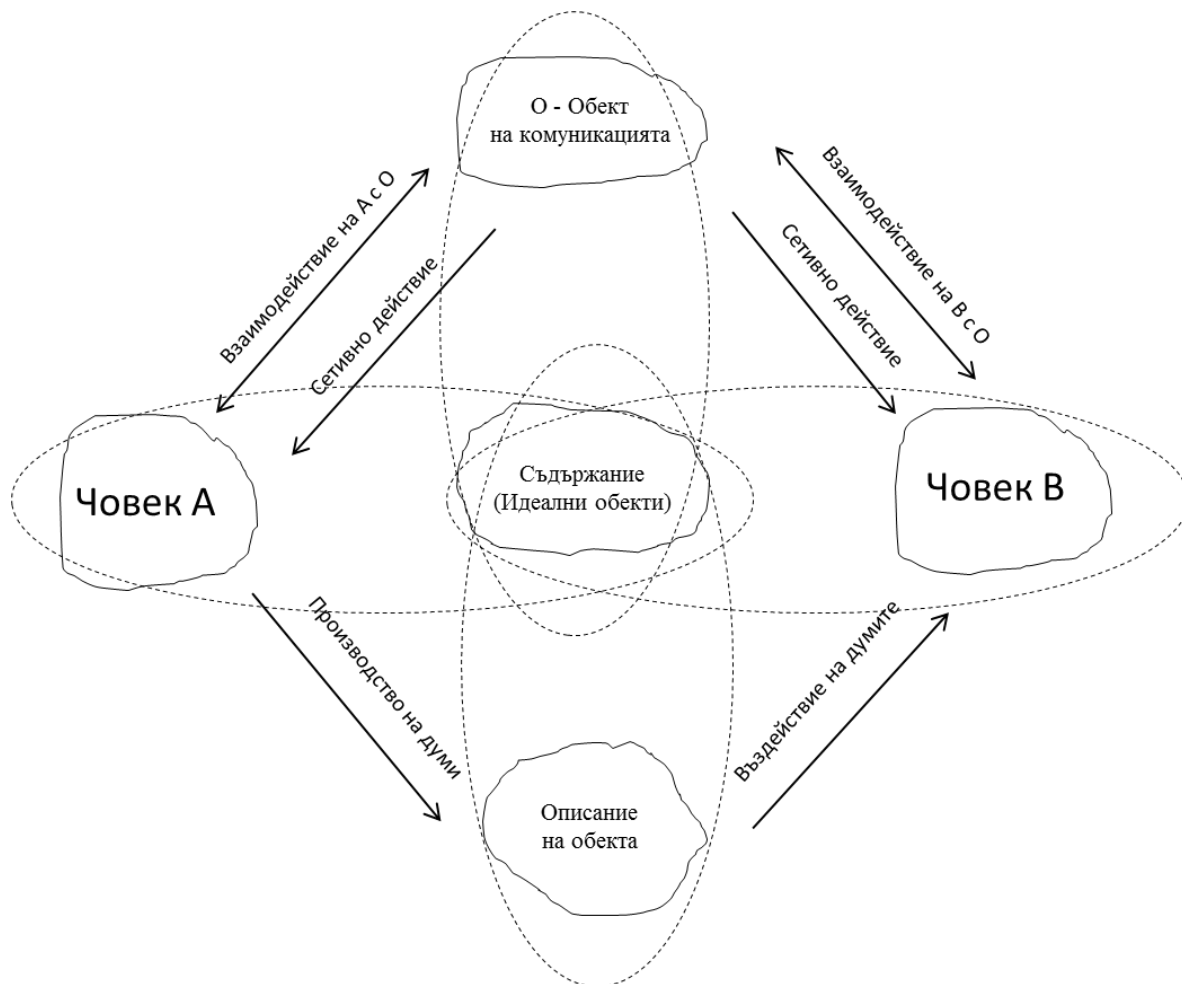

Схема 5. Комуникация – схема за предаване на знания

2.7. КОМУНИКАЦИЯ – ПОЛЗВАНИ ОБЕКТИ

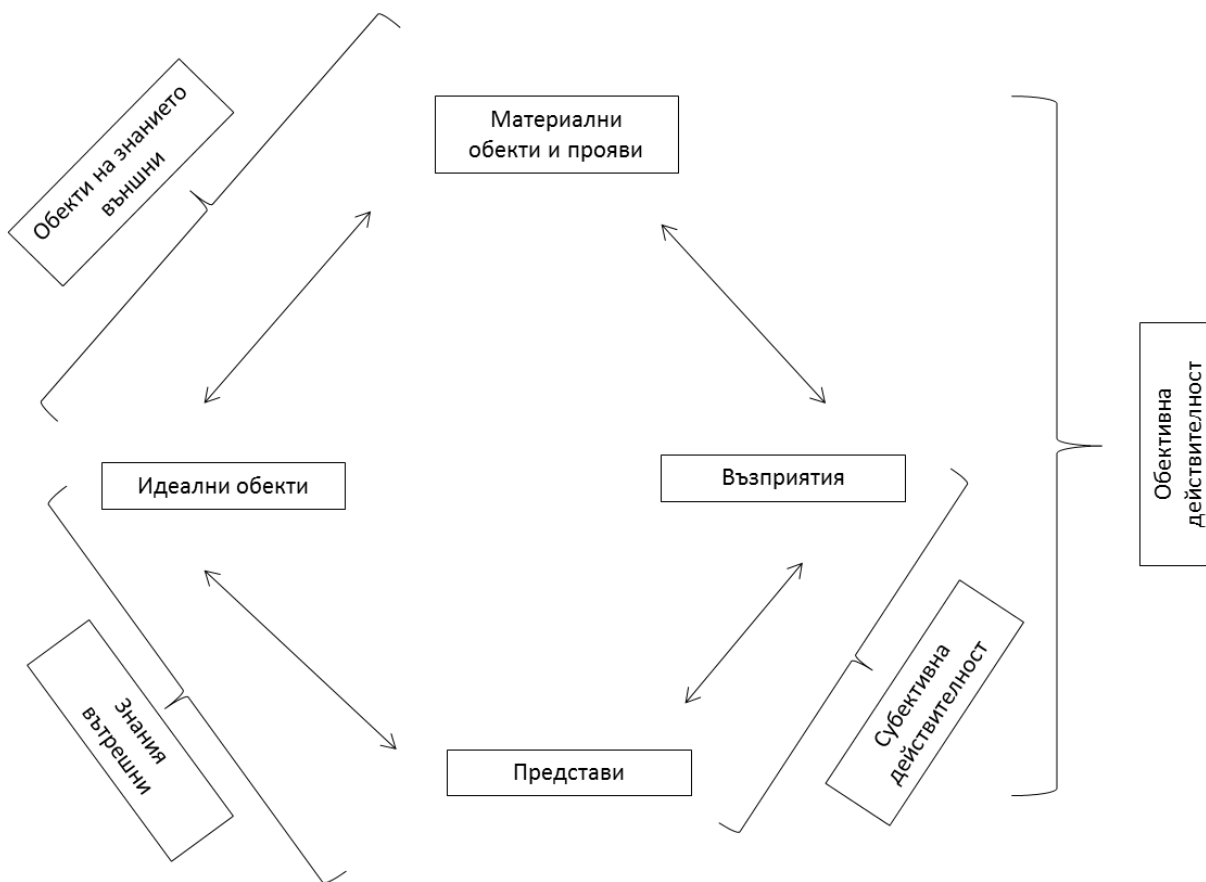

Схема 6. Комуникация – ползвани обекти по области

Тази схема може да се развие според четирите области: материално – възприемано – представяно – идеално.

2.8. СХЕМА ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА ЧОВЕШКАТА ДЕЙНОСТ.

Тази схема 7 дава възможност да се разглеждат различните положения по области.

Непосредствения извод е, че обектите на знанието са сложни и за хората се делят на вътрешни и външни. Схематично един обект на знанието може да се покаже така:

Обект на знанието – представа, идеален обект – носител на съдържанието.

Важното е, че подобно разделяне дава възможност общите положения да се разглеждат по тези четири основни области.

3. ИЗВОДИ

Като извод може да се опишат основните процеси при създаването на знания. Всяко природно проявление притежава набор характерни особености – част от тях достъпни за сетивата и уредите на хората, част – недостъпни. Към тези характерни особености се прибавя допълнително качество – идеален обект или няколко идеални обекта. Така този природен обект става носител на идеално съдържание, естествено – за хората, които имат съответните знания.

По характерните особености на природните проявления даден човек разпознава и допълнителното качество – така получава знания, а после може и да ги произвежда.

Така хората, разумните същества, договаряйки се за допълнителните качества, получават сравнително добро средство за обмяна на изживяванията си, за комуникация помежду си.

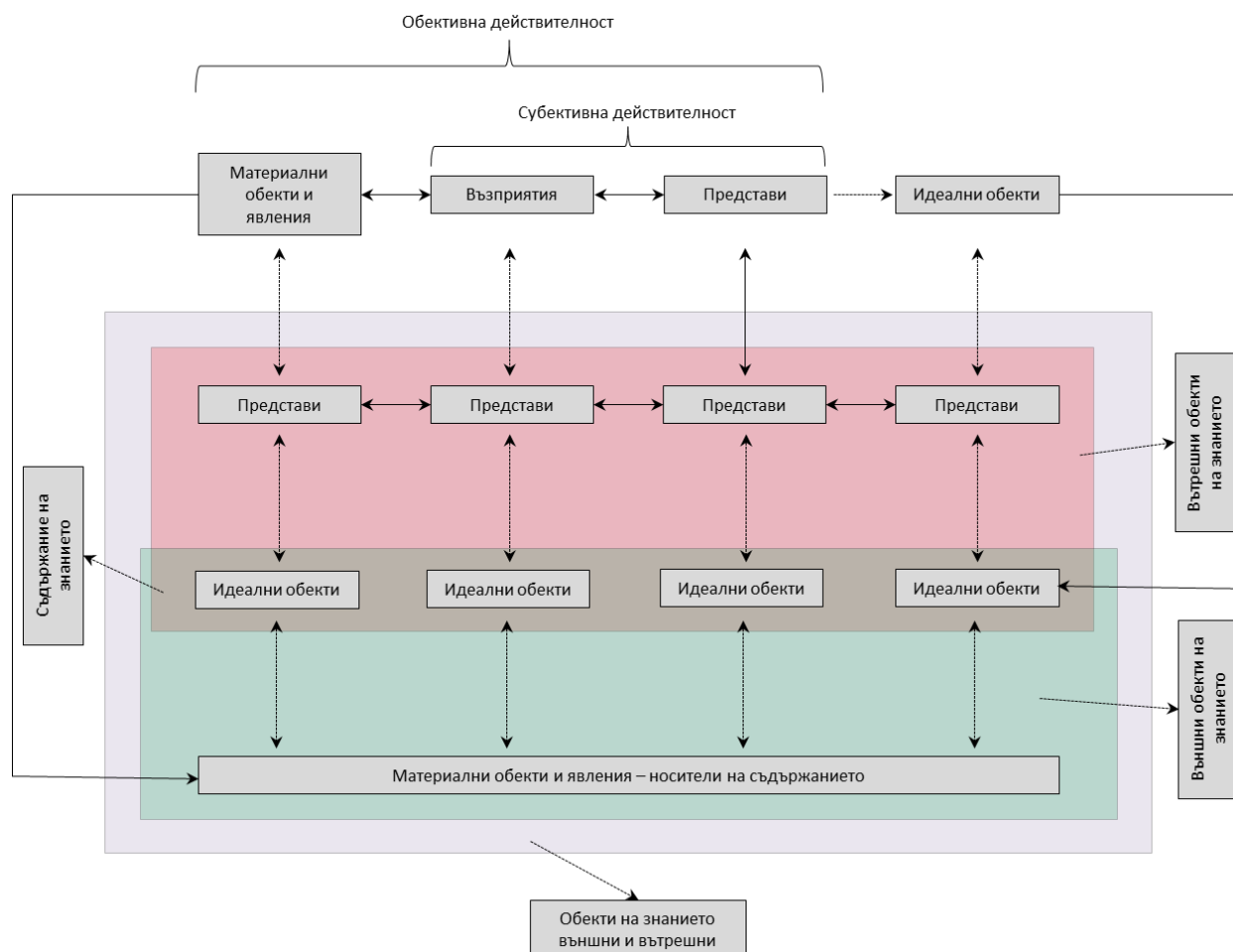

Схема 7. Основни области на човешката дейност

За обикновения език необходимо условие за разбирането е разпознаването. Докато декодирането е далеч по-сложна операция. Като цел на декодирането можем да определим довеждането на процедурата по възприемане на знания до разпознаване.

Така дадено природно проявление се превръща в носител на знание.

За носители на знанията се използват съществуващи или осъществяващи се природни проявления. По същество за такива носители могат да се използват всички заобикалящи и достъпни на хората природни проявления.

Това означава, че хората са обкръжение освен от природните проявление, също така и от множество идеални обекти, които съставляват техните знания.

ЛИТЕРАТУРНИ ИЗТОЧНИЦИ:

- [1] Общение // Психология общения. Энциклопедический словарь / Под общ. ред. А. А. Бодалёва. — М.: Изд-во «Когито-Центр», 2015.
- [2] Harper, Douglas. "communication". Online Etymology Dictionary. Retrieved 2013-06-23. https://en.wikipedia.org/wiki/Online_Etymology_Dictionary
- [3] http://ebox.nbu.bg/mascom12/view_stat.php?id=17

[4] Руси Маринов „Пропаганда и реторика – традиции и съвременност“, РЕТОРИКА И КОМУНИКАЦИИ електронно научно списание – ISSN 1314-4464; Lasswel model<<http://knowfourthestate.wordpress.com/>

За контакти:

Инж. Красномир Крачунов, НБУ, тел.: 02 929 13 69, тел.: 0887 86 66 49, e-mail: kkrachunov@nbu.bg

Дата на постъпване на ръкописа: 31.08.2017

Дата на получена рецензия: 07.09.2017

Дата на приемане за публикуване: 07.09.2017

AREAS OF APPLICATION OF KNOWLEDGE

Krasnomir Milkov Krachunov

Abstract: The main areas of application of knowledge can be determined by the following opposites: material-ideal, perceptions - ideas. These four conditions can be changed and arranged in the following order: material - perceived - presented - ideal. Based on these four basic concepts, a scheme has been developed that gives possibility for the visualization of the use of knowledge and some conclusions. In order to accomplish this order, the development of communications concepts is monitored.

Keywords: communication, contact, knowledge, object of knowledge.